

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2016)0219

Gambija

Eiropas Parlamenta 2016. gada 12. maija rezolūcija par Gambiju (2016/2693(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Gambiju,
- ņemot vērā 2015. gada 12. marta rezolūciju par Eiropas Savienības prioritātēm 2015. gadā attiecībā uz ANO Cilvēktiesību padomi¹,
- ņemot vērā vairākus Parlamenta jautājumus par stāvokli Gambijā,
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) 2016. gada 17. aprīļa paziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Gambijā,
- ņemot vērā vairākus ES delegācijas Gambijā paziņojumus,
- ņemot vērā Āfrikas Savienības komisijas 2015. gada 28. februāra rezolūciju par cilvēktiesību stāvokli Gambijas Republikā,
- ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra *Ban Ki-moon* 2016. gada 17. aprīļa paziņojumu,
- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes ziņojumu, kuru sagatavojis īpašais referents jautājumos par spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem, pielikums: Misija Gambijā, 2015. gada 2. marts,
- ņemot vērā 2015. gada 11. maija ziņojumu par Gambiju, ko sagatavojis ANO īpašais referents jautājumos par ārpustiesas, tūlītēju vai patvaļīgu nāvessodu izpildi,
- ņemot vērā 2014. gada 24. decembra ziņojumu par Gambiju, ko sagatavojusi ANO Vispārējā regulārā pārskata darba grupa,
- ņemot vērā 2000. gada jūnijā parakstīto Kotonū partnerattiecību nolīgumu,
- ņemot vērā Gambijas konstitūciju,

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0079.

- ņemot vērā Āfrikas Demokrātijas, vēlēšanu un pārvaldības hartu,
 - ņemot vērā Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartu,
 - ņemot vērā ANO 1981. gada Deklarāciju par jebkādas uz reliģiju vai ticību balstītas neiecietības un diskriminācijas izskaušanu,
 - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā 1994. gadā militārā apvērsuma ceļā varu Gambijā pārņēma *Yahya Jammeh*; tā kā 1996. gadā viņš tika ievēlēts par prezidentu un kopš tā laika apšaubāmos apstākļos ir trīsreiz pārvēlēts amatā;
 - B. tā kā 2016. gada 1. decembrī paredzēts rīkot prezidenta vēlēšanas, bet 2017. gada 6. aprīlī — parlamenta vēlēšanas; tā kā Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopiena (*ECOWAS*) nosodīja iepriekšējās prezidenta vēlēšanas, kas notika 2011. gadā, norādot, ka tām trūka leģitimitātes un notika opozīcijas partiju un to elektorāta vajāšana un iebiedēšana;
 - C. tā kā Gambijas drošības spēki vardarbīgi reaģēja uz miermīlīgu protestu, kas 2016. gada 14. aprīlī notika Serekundā (galvaspilsētas Bandžulas piepilsētā), patvaļīgi aizturēdami protestētājus, tostarp vairākus Apvienotās demokrātiskās partijas (*UDP*) locekļus; tā kā neilgi pēc apcietināšanas opozīcijas līderis un *UDP* loceklis *Solo Sandeng* apcietinājumā aizdomīgos apstākļos nomira;
 - D. tā kā 2016. gada 16. aprīlī *UDP* locekļi sapulcējās vēlreiz, lai pieprasītu saukšanu pie atbildības par *S. Sandeng* nāvi un pieprasītu citu partijas locekļu atbrīvošanu; tā kā policija pret demonstrētājiem izmantoja asaru gāzi un apcietināja vairākus cilvēkus;
 - E. tā kā *Ousainou Darboe*, vēl viens opozīcijas līderis, un citas augsta līmeņa partijas amatpersonas arī ir apcietinātas un joprojām atrodas ieslodzījumā, turklāt pēc pieejamām ziņām ir guvušas smagus ievainojumus;
 - F. tā kā neatkarīgās radiostacijas *Teranga FM* izpilddirektoram *Alagie Abdoulie Ceesay*, ko 2015. gada 2. jūlijā apcietināja Valsts izlūkošanas aģentūra (*NIA*), trīsreiz ir liegta atbrīvošana pret drošības naudu, lai gan viņam ir slikta veselība;
 - G. tā kā 2016. gada martā ANO Darba grupa patvaļīgas aizturēšanas jautājumos publicēja tās pēdējā sesijā 2015. gada decembrī pieņemtu atzinumu, kurā uzsvērts, ka *A. A. Ceesay* ir patvaļīga atņemta brīvība, un aicināja Gambiju viņu atbrīvot un atsaukt visas pret viņu izvirzītās apsūdzības;
 - H. tā kā pret cilvēktiesību aizstāvjiem un žurnālistiem Gambijā tiek izmantotas ļaunprātīgas metodes un represīvi tiesību akti un viņi pastāvīgi saskaras ar vajāšanu un iebiedēšanu, apcietināšanu un aizturēšanu, piespiedu pazušanu un piespiedu došanos trimdā;
 - I. tā kā Gambijā regulāri izmanto spīdzināšanu un citus nežēlīgas izturēšanās veidus; tā kā ir ziņas, ka cilvēkus bieži brutāli spīdzina vai pret viņiem izmanto citas nežēlīgas metodes, lai izspiestu „atzīšanos”, ko pēc tam izmanto tiesā, — par to liecina ziņojums, kas sagatavots pēc tam, kad 2014. gadā Gambiju apmeklēja ANO īpašais referents jautājumos

par spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem;

- J. tā kā *NIA* un policija bieži vien cilvēkus aiztur patvaļīgi — kā piemēri minami bijušais lauksaimniecības ministra vietnieks *Ousman Jammeh* un islāma autoritātes šeihs *Omar Colley*, imams *Ousman Sawaneh* un imams *Cherno Gassama*, un bieži vien cilvēkus apcietinājumā tur bez apsūdzības un ilgāk par 72 stundu periodu, kura laikā pret aizdomās turēto personu būtu jāceļ prasība tiesā, — tādējādi tiek pārkāpta konstitūcija;
 - K. tā kā pašreizējos Gambijas tiesību aktos, kas vērsti pret homoseksualitāti, paredzēti ilgi cietumsodi un apjomīgi naudas sodi par „homoseksualitāti atbildību pastiprinošos apstākļos”; tā kā drošības spēki bieži uzbrūk vai draud LGBTI personām vai tās patvaļīgi apcietina un daļa no tām savas drošības dēļ bijušas spiestas pamest valsti;
 - L. tā kā Gambija ir viena no piecpadsmit nabadzīgākajām pasaules valstīm un gandrīz ceturtdaļu tās iedzīvotāju skar hronisks pārtikas trūkums; tā kā šī valsts ir ļoti atkarīga no starptautiskās palīdzības; tā kā kopš 2015. gada patvēruma pieteikumu Eiropas Savienībā ir iesnieguši 14 475 Gambijas iedzīvotāji;
 - M. tā kā cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma stāvoklis Gambijā raisa nopietnas bažas; tā kā kopš 2009. gada beigām ES šos jautājumus ir risinājusi dialogā atbilstoši Kotonū nolīguma 8. pantam, taču īsta progresa bijis maz;
 - N. tā kā, ņemot vērā bažas par cilvēktiesību stāvokli, ES ir krasi samazinājusi palīdzību Gambijai, lai gan joprojām ir lielākā līdzekļu devēja šai valstij: 2015.–2016. gada valsts indikatīvās programmas (VIP) periodam atvēlēti EUR 33 miljoni; tā kā pēc palīdzības samazināšanas prezidents *Y. Jammeh* 2015. gada jūnijā pēkšņi izraidīja ES pilnvaroto lietvedi Gambijā *Agnes Guillard*;
 - O. tā kā 2015.–2016. gada Gambijas VIP paredzēti ieguldījumi lauksaimniecībā un pārtikas nodrošinājumā, kā arī transporta nozarē, bet nekādi līdzekļi nav piešķirti pilsoniskās sabiedrības attīstībai, demokrātiskai pārvaldībai vai cilvēktiesību un tiesiskuma veicināšanai;
 - P. tā kā Gambija ir *ECOWAS* locekle; tā kā 2014. gada jūlijā ES un *ECOWAS* noslēdza ekonomisko partnerattiecību nolīgumu (EPN), kas tiks ratificēts 2016. gadā; tā kā EPN jānostiprina ne vien taisnīga tirdzniecība, bet arī cilvēktiesības un ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšana;
 - Q. tā kā Gambija ir Āfrikas Savienības (ĀS) dalībvalsts, Āfrikas hartas līgumslēdzēja valsts un ir parakstījusi Āfrikas Demokrātijas, vēlēšanu un pārvaldības hartu;
 - R. tā kā 2015. gada Vēlēšanu likuma grozījumi ar augstām maksām ierobežo opozīcijas partiju iespējas, padarot Gambiju par vienu no valstīm, kur kandidēšana uz publisku amatu ir visdārgākā, un šajā procesā ierobežojot pilsoņu tiesības;
1. pauž ļoti dziļas bažas par to, ka Gambijā strauji pasliktinās drošības un cilvēktiesību stāvoklis, un pauž nožēlu par 2016. gada 14. un 16. aprīļa uzbrukumiem miermīlīgajiem demonstrantiem;
 2. aicina nekavējoties atbrīvot visus protestētājus, kas arestēti saistībā ar 2016. gada 14. un 16. aprīļa protestiem; prasa Gambijas Republikas valdībai nodrošināt pienācīgu procedūru

ievērošanu visiem aizdomās turētajiem saistībā ar apsūdzībām par piedalīšanos nekonstitucionālā valdības maiņas mēģinājumā; aicina Gambijas iestādes garantēt šiem aizdomās turētajiem fizisko un psiholoģisko integritāti jebkuros apstākļos un nekavējoties nodrošināt medicīnisko aprūpi ievainotajiem; pauž bažas par liecībām par citu ieslodzīto spīdzināšanu un sliktu izturēšanos pret viņiem;

3. mudina Gambijas iestādes veikt ātru un neatkarīgu izmeklēšanu par šiem notikumiem un jo īpaši pauž dziļas bažas par ziņām par opozīcijas aktīvista *Solo Sandeng* nāvi apcietinājumā;
4. stingri nosoda piespiedu pazušanas gadījumus, patvaļīgu apcietināšanu, spīdzināšanu un citus cilvēktiesību pārkāpumus, kas vērsti pret iebildumu paudējiem, tostarp žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, politiskajiem oponentiem un kritiķiem, kā arī lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem un transpersonām, prezidenta *Yahya Jammeh* valdīšanas laikā; prasa visus ieslodzītos, kas atrodas ieslodzījumā bez saziņas iespējām, vai nu tiesāt, vai atlaist brīvībā;
5. aicina ES un ĀS sadarboties ar Gambiju, lai ieviestu aizsardzības mehānismus pret spīdzināšanu, nodrošinātu neatkarīgu piekļuvi ieslodzītajiem un reformētu visus tiesību aktus, kas liedz tiesības uz vārda brīvību, biedrošanos un miermīlīgu pulcēšanos, tostarp saistībā ar tādiem Kriminālprocesā minētiem nodarījumiem kā musināšana, noziedzīga apmelošana un „nepatiesas informācijas izplatīšana”, un grozītu 2013. gada Informācijas un komunikācijas aktu, kurš paredz tiešsaistes satura cenzūru;
6. aicina Gambiju ratificēt ANO Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu;
7. aicina Gambijas valdību izmeklēt pierādījumus par *NIA* veiktiem cilvēktiesību pārkāpumiem, izstrādāt tiesisko regulējumu, kas paredzētu pilsoņiem vienlīdzīgas tiesības, tostarp risinātu nevienlīdzības jautājumus, un turpināt īstenot plānus izveidot Nacionālo cilvēktiesību komisiju saskaņā ar Parīzes principiem par cilvēktiesību iestādēm, lai izmeklētu un uzraudzītu iespējamus cilvēktiesību pārkāpumus;
8. mudina Gambijas valdību un reģionālās iestādes veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai izbeigtu pret LGBTI personām vērstu diskrimināciju, uzbrukumus un kriminālatbildību un garantētu viņu tiesības uz vārda brīvību, tostarp atcelt Gambijas Kriminālkodeksa normas, kas paredz krimināli sodīt LGBTI personas;
9. aicina Gambijas iestādes novērst jebkādu reliģisko diskrimināciju un sekmēt miermīlīgu un iekļaujošu dialogu starp visām kopienām, un rīkoties atbilstoši šim uzstādījumam;
10. aicina *ECOWAS* un ĀS turpināt iesaistīties pret Gambijas režīma pastāvīgi veiktajiem cilvēktiesību pārkāpumiem; atgādina, ka Rietumāfrikas reģionā joprojām ir lielas problēmas ar drošību un stabilizāciju, un uzstāj, ka ĀS un *ECOWAS* ir cieši jāuzrauga situācija Gambijā un jāuztur pastāvīgs politiskais dialogs ar Gambijas iestādēm par demokrātijas un tiesiskuma stiprināšanu;
11. mudina Gambijas Republikas valdību ratificēt Āfrikas Demokrātijas, vēlēšanu un pārvaldības hartu pirms 2016. gada decembrī paredzētajām prezidenta vēlēšanām;
12. aicina Gambijas valdību iesaistīties patiesā dialogā ar visām opozīcijas politiskajām partijām par likumdošanas un politikas reformām, kas nodrošinās brīvas un godīgas vēlēšanas un garantēs biedrošanās un pulcēšanās brīvību saskaņā ar Gambijas

starptautiskajām saistībām; atgādina, ka opozīcijas un neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības pilnīga iesaistīšanās neatkarīgās un brīvās valsts vēlēšanās ir svarīgs faktors šo vēlēšanu panākumiem;

13. mudina starptautisko sabiedrību, tostarp vietējās cilvēktiesību organizācijas un NVO, kā arī ES delegāciju Gambijā un citas attiecīgās starptautiskās institūcijas aktīvi uzraudzīt vēlēšanu procedūru, īpaši pievēršot uzmanību tam, lai nodrošinātu biedrošanās un pulcēšanās brīvības ievērošanu;
14. aicina Gambijas valdību veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai jebkuros apstākļos garantētu, ka pilnībā tiek ievērota vārda brīvība un preses brīvība; šajā sakarā prasa reformēt Informācijas un komunikācijas akta noteikumus, lai attiecīgais valsts tiesiskais regulējums atbilstu starptautiskiem standartiem;
15. pauž bažas par to, ka 2015.–2016. gada nacionālajā indikatīvajā programmā Gambijai nav paredzēts nekāds atbalsts vai finansējums pilsoniskajai sabiedrībai vai demokrātiskajai pārvaldībai, tiesiskuma veicināšanai un cilvēktiesību aizsardzībai; aicina Komisiju nodrošināt, ka demokrātiskā pārvaldība, tiesiskums un cilvēktiesību aizsardzība ir centrālas jomas jebkuros turpmākos attīstības sadarbības nolīgumos, kas tiek izskatīti starp ES un Gambiju;
16. aicina ES delegāciju Gambijā izmantot visus tās rīcībā esošos instrumentus, tostarp Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu, lai aktīvi uzraudzītu ieslodzījuma apstākļus Gambijā un atbalstītu un uzraudzītu izmeklēšanu par valdības rīcību protestu apspiešanā 2016. gada 14. un 16. aprīlī un attieksmi pret aizturētajiem protestētājiem, un vēl vairāk pastiprināt centienus sadarboties ar politiskās opozīcijas pārstāvjiem, studentu līderiem, žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, arodbiedrību amatpersonām un LGBTI līderiem;
17. mudina ES un tās dalībvalstis rīkot sabiedrisko apspriešanu saskaņā ar Kotonū nolīguma 96. pantu un apsvērt iespēju iesaldēt visu humāno palīdzību Gambijas valdībai un paredzēt ceļošanas aizliegumus vai citas mērķtiecīgas sankcijas pret amatpersonām, kas atbildīgas par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem;
18. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Āfrikas Savienībai, Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienas dalībvalstu valdībām, Gambijas valdībai un parlamentam, ANO ģenerālsekretāram, ANO Cilvēktiesību padomei un ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai.